

Henk links
Shivaye Jagesar

28-05-2026

MORA als startpunt voor een BIA

Sessie 3 - Programma **Cyberveiligheid**

Architectuur en Informatiebeveiliging & Privacy

Hoe gebruik je de MORA als startpunt voor een Business Impact Analyse? In deze interactieve workshop ga je met andere deelnemers aan de slag met de MORA als input voor het uitvoeren van een BIA. Samen verken je hoe processen, applicaties en data samenhangen en wat dit betekent voor jouw instelling. Verwacht geen standaardpresentatie, maar een brainstorm over hoe we als mbo-sector de MORA kunnen verrijken en gebruiken voor een beter risico- en bedrijfscontinuïteitsmanagement.

Agenda

1. BIA niet alleen voor BCM
2. MORA
3. MORA als input voor BIA
4. Stellingen en vragen
5. Afsluiting

(N)OZON -> CRISIS-MANAGEMENT -> CONTINUÛTEITS-MANAGEMENT -> RISICO-MANAGEMENT

CRISIS-MANAGEMENT

- Cyberaanval
- Acute verstoring systemen
- Protest van studenten

REACTIEF
(beperking schade)

CONTINUÛTEITS-MANAGEMENT

- Back-up- en herstelprocedures
- Alternatieve onderwijsvoorzieningen
- Uitwijklocaties Examens

voorbereidend/herstellend
(behoud processen)

RISICO-MANAGEMENT

- IT-risico's
- Wet- en regelgeving
- Financiële risico's

PROACTIEF
(behalen van doelen)

INCIDENT
(respons/escalatie)

DREIGING
(kans en impact)

BOB-methode
Communicatie

Business Impact Analyse
Herstelplannen

Inventarisatie/Analyse
Mitigerende maatregelen

crisis kaart

scenario kaart

risico kaart

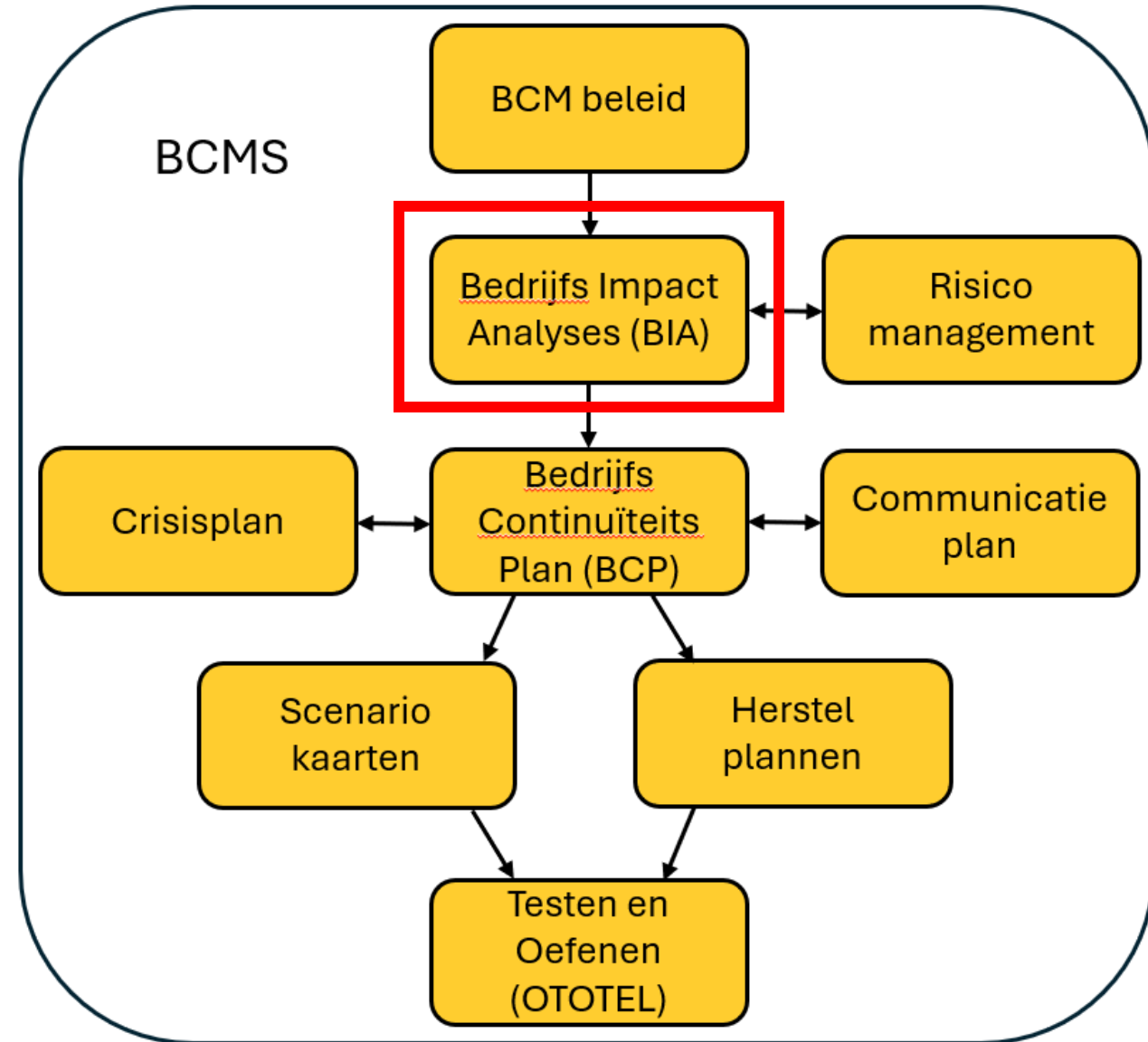
Business Continuity Management

Business Continuity Management (BCM) is het organisatiebrede proces waarmee je de continuïteit van **de meest kritische bedrijfsprocessen** waarborgt, ongeacht de omstandigheden. Het doel van BCM is ervoor te zorgen dat essentiële processen – en daarmee de dienstverlening – zo min mogelijk wordt onderbroken bij verstoringen zoals cyberincidenten, technische storingen, brand of andere calamiteiten.

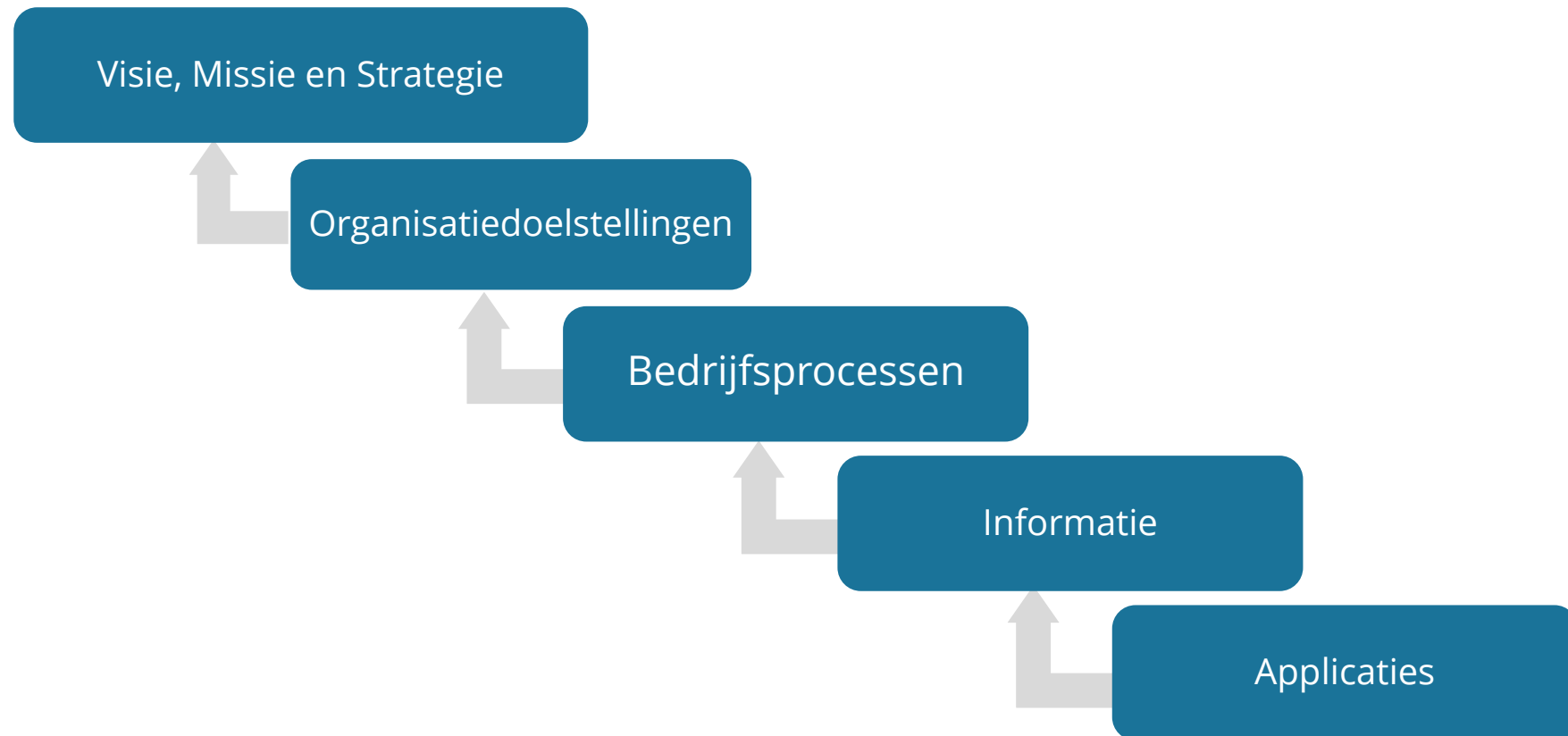
Kernpunten van BCM

- Identificatie van kritische processen
- Maatregelen en plannen voor herstel
- Crisismanagement en communicatie
- Organisatiebreed en multidisciplinair

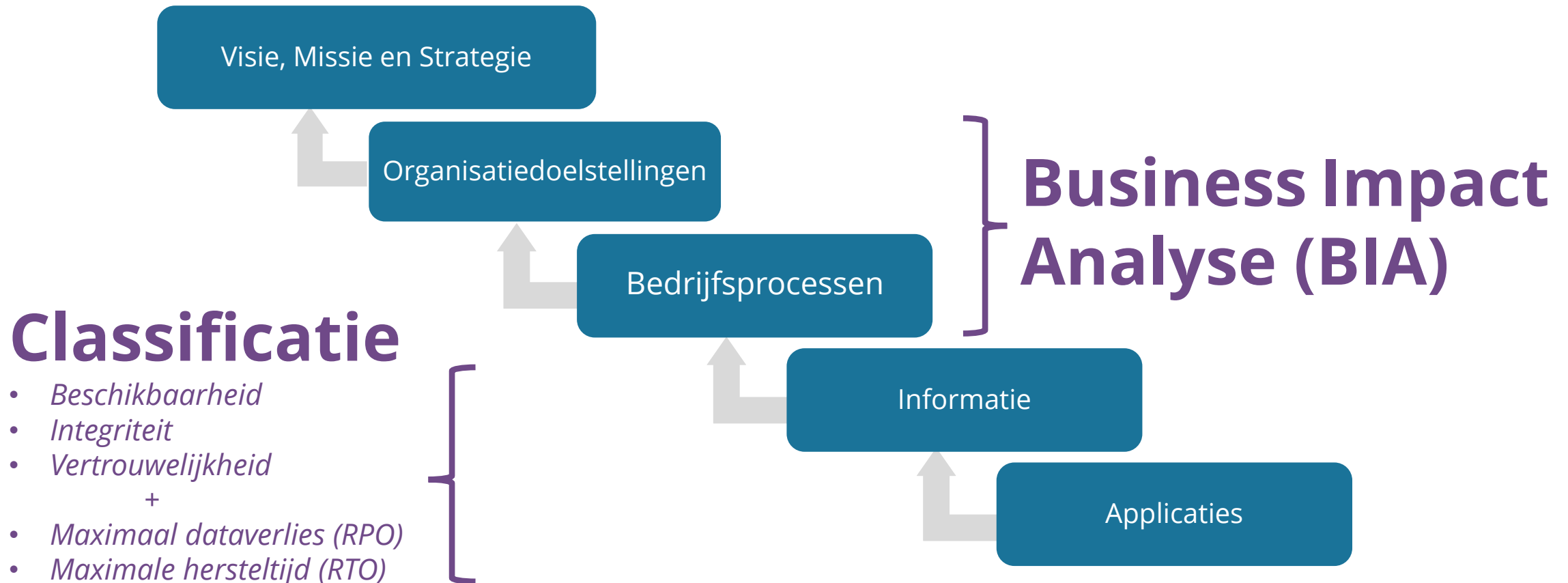
BCM zorgt ervoor dat je als organisatie voorbereid bent op verstoringen, zodat je kritische processen – en de onderliggende ICT – snel en gecontroleerd kunt herstellen. Het is een integraal proces dat verder gaat dan alleen IT of informatiebeveiliging, maar waarbij de rol van ICT in de huidige digitale wereld vaak cruciaal is!

Hoe kijk je hier tegenaan in de BIA context...

Aspecten van een BIA

Definitielijst – waar hebben we het over

BIV:

- Beschikbaarheid
 - Integriteit
 - Vertrouwelijkheid
- > *BIV: data of applicatie*

Meetwaarden:

- Recovery Time Objective (RTO): De maximale tijd die systemen offline mogen zijn na een storing. Het beantwoordt de vraag: "*Hoe snel moet alles weer werken?*"
- Recovery Point Objective (RPO): De maximale hoeveelheid data (uitgedrukt in tijd) die een bedrijf kan verliezen. Het beantwoordt de vraag: "*Hoeveel data mag ik maximaal kwijtraken?*"

Een BIA helpt bij

Inzicht impact op organisatiedoelen bij het uitvallen van processen.

Basis voor de risicoplannen en BCM-plannen

Bepalen van zaken als BIV, RTO, RPO op de ondersteunende lagen, zoals data en applicaties

Template... Succes!

Hoe gaat de MORA je helpen bij het invullen van deze template...

BIA-light – Wat heeft grootste impact...

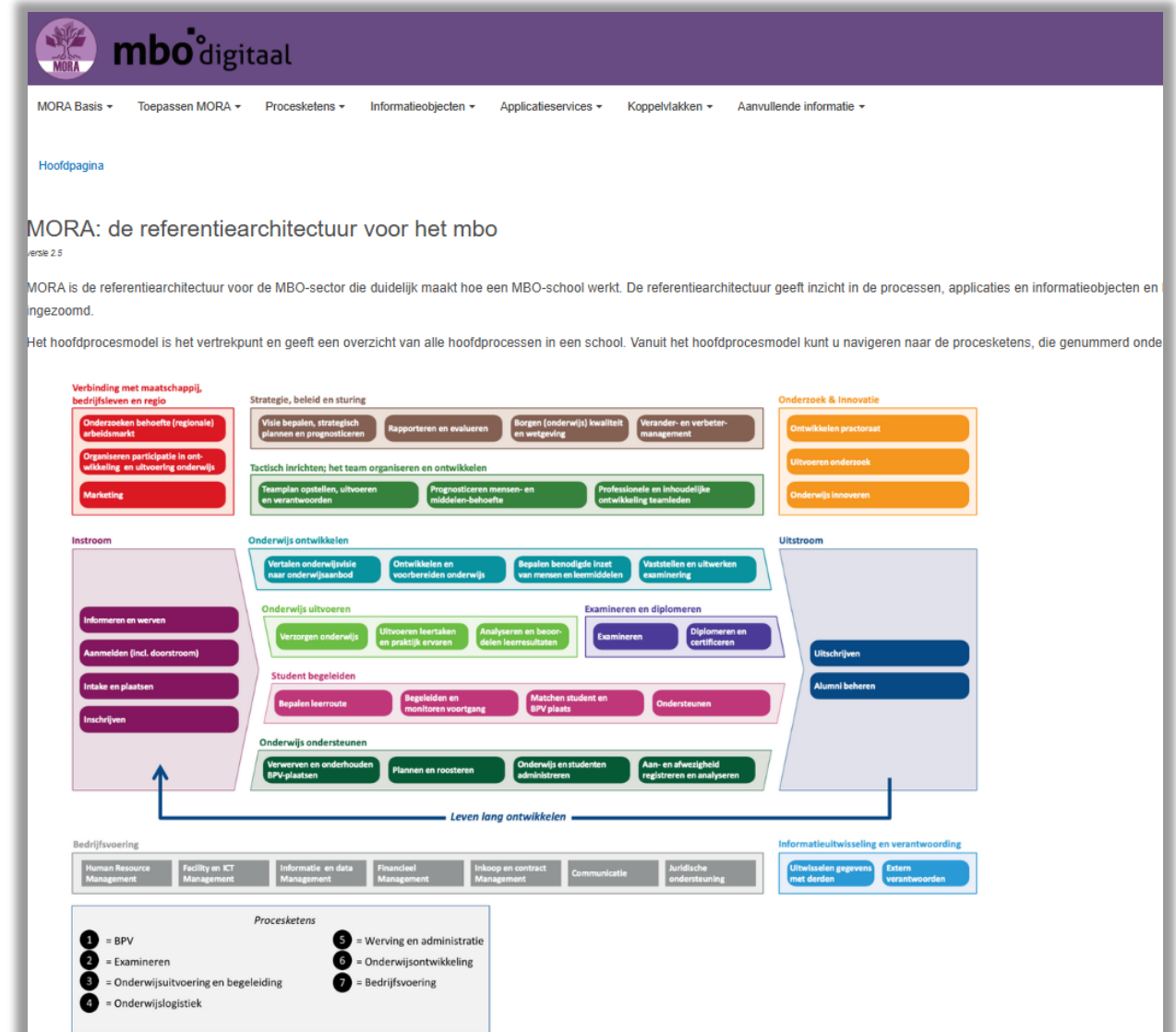
Is dat per instelling verschillend?

MORA is geeft richting... voorkomt blinde vlekken

Wie maakt er al gebruik van de MORA? Waarvoor?

mora.mbodigitaal.nl

- Ketens, hoofdprocessen, processen
- Informatieobjecten
 - BIV
 - Dataobjecten geïntroduceerd op 4 mei
- Applicatiecomponent en applicatieservices

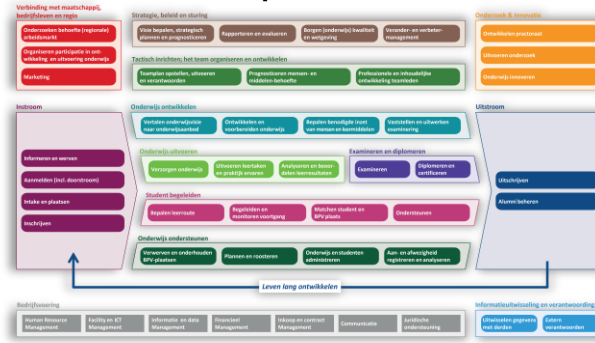

Wat is de MORA?

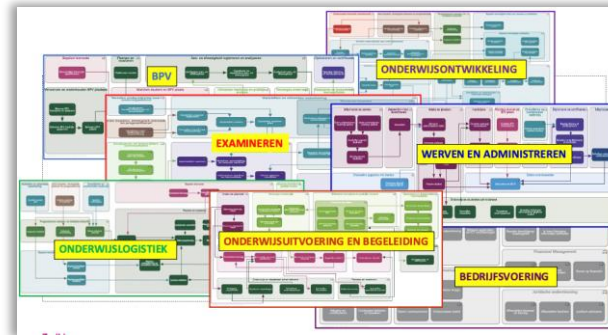

mora.mbodigitaal.nl

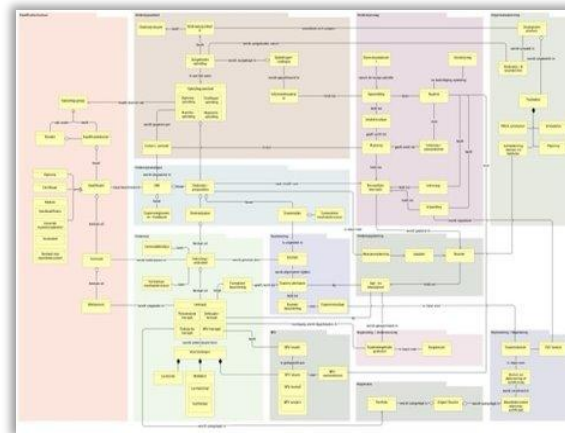
Hoofdprocesmodel

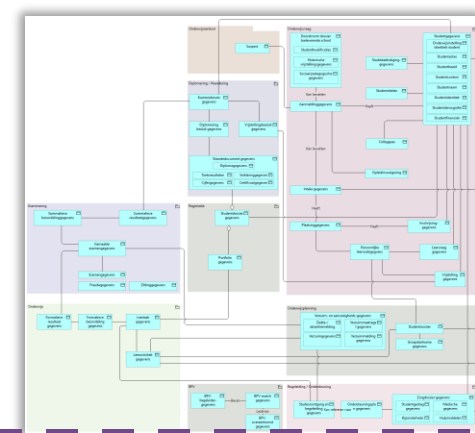
Procesketens

Informatieobjecten

Dataobjecten

Referentiecomponenten en applicatieservices

Architectuurprincipes
De MORA-architectuurprincipes zijn vertegenwoordigd uitgedrukt over de inrichting van de processen en informatieobjecten van een mbo-instelling. De architectuurprincipes, maar ze kunnen ook gebruikt worden om bepaalde veranderingen te borgen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de 14 MORA-architectuurprincipes. Op de detailpagina van elk principe is ook uitgeleerd waarom we het...

Nr	Naam	Principe
1	MORA is een referentiearchitectuur voor alle mbo-instellingen	De MORA is te gebruiken als referentiearchitectuur door alle mbo-instellingen • Alle delen van onderwijs (in het bedrijfsleven en in andere sectoren) • De MORA is ontwikkeld op de organisatorische structuur van de sector • De MORA is ontwikkeld op specifieke (technische) oplossingen of producten
2	De architectuur van de sector moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
3	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
4	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
5	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
6	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
7	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
8	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
9	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
10	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
11	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
12	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
13	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn
14	De architectuur moet flexibel zijn	De ontwikkeling van de sector moet flexibel zijn

MORA principes

Kom naar sessie 2: MORA met dataobjecten

Verbinding met maatschappij, bedrijfsleven en regio

Onderzoeken behoefte (regionale) arbeidsmarkt

Organiseren participatie in ontwikkeling en uitvoering onderwijs

Marketing

Strategie, beleid en sturing

Visie bepalen, strategisch plannen en prognosticeren

Rapporteren en evalueren

Borgen (onderwijs) kwaliteit en wetgeving

Verander- en verbetermanagement

Tactisch inrichten; het team organiseren en ontwikkelen

Teamplan opstellen, uitvoeren en verantwoorden

Prognosticeren mensen- en middelen-behoefte

Professionele en inhoudelijke ontwikkeling teamleden

Onderzoek & Innovatie

Ontwikkelen practoraat

Uitvoeren onderzoek

Onderwijs innoveren

Instroom

Informereren en werven

Aanmelden (incl. doorstroom)

Intake en plaatsen

Inschrijven

Onderwijs ontwikkelen

Vertalen onderwijsvisie naar onderwijsaanbod

Ontwikkelen en voorbereiden onderwijs

Bepalen benodigde inzet van mensen en leermiddelen

Vaststellen en uitwerken examinering

Onderwijs uitvoeren

Verzorgen onderwijs

Uitvoeren leertaken en praktijk ervaren

Analyseren en beoordelen leerresultaten

Examineren en diplomeren

Examineren

Diplomeren en certificeren

Student begeleiden

Bepalen leerroute

Begeleiden en monitoren voortgang

Matchen student en BPV plaats

Ondersteunen

Onderwijs ondersteunen

Verwerven en onderhouden BPV-plaatsen

Plannen en roosteren

Onderwijs en studenten administreren

Aan- en afwezigheid registreren en analyseren

Uitstroom

Uitschrijven

Alumni beheren

Leven lang ontwikkelen

Bedrijfsvoering

Human Resource Management

Facility en ICT Management

Informatie en data Management

Financieel Management

Inkoop en contract Management

Communicatie

Juridische ondersteuning

Informatieuitwisseling en verantwoording

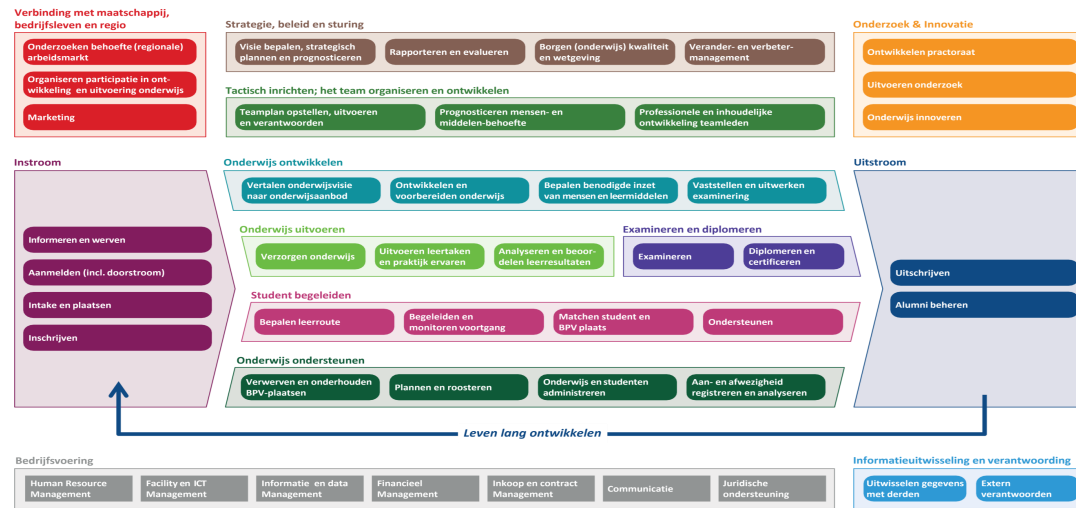
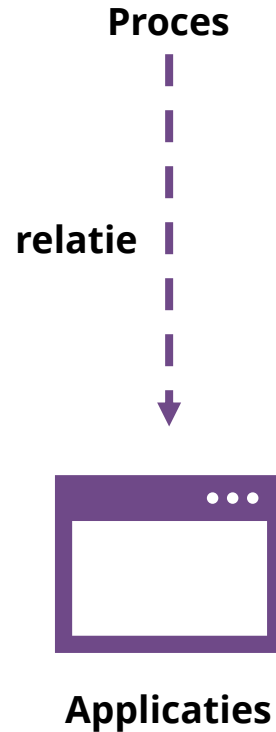
Uitwisselen gegevens met derden

Extern verantwoorden

Ingrediënten voor BIA

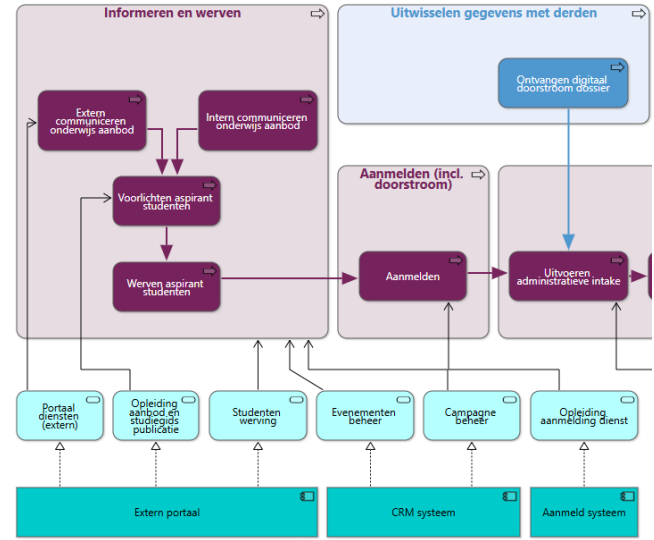

mora.mbodigitaal.nl

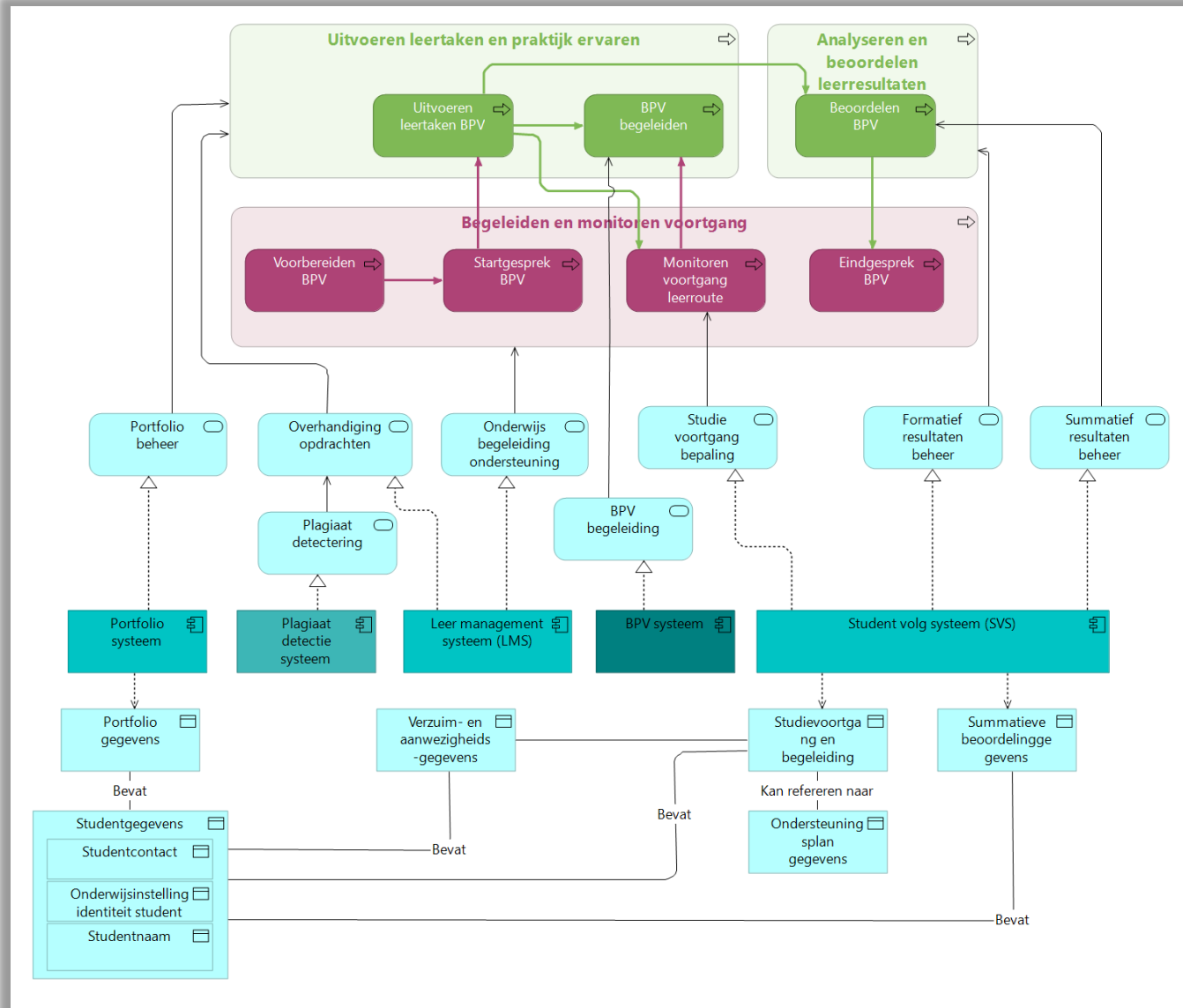
MORA bevat hoofdprocessen die de werking van een school schetsen:

- Overzicht in procesgebieden
- Inzichten processen met diepgang naar informatie en applicaties

De MORA heeft heel wat applicatiecomponenten gekoppeld aan processen. Deze informatie is waardevol om inzichten te krijgen in afhankelijkheden vanuit een ICT BCP perspectief.

Data aan applicaties voor inzichten

Door dataobjecten te relateren aan applicatiecomponenten krijgen we inzichten hoe de (persoons)gegevens opslagen zitten in systemen.

Krijg inzichten in welke gegevens van een student door welk systeem wordt gebruikt – met de relaties naar het proces waarom deze nodig is.

Wat hebben we gedaan

- ... van template naar ingevulde BIA op basis van de MORA

Resultaat:

- Psychologisch, onderwijskundig en administratief ingetakete (potentiële) studenten.
- Uit te voeren loopbaanadvies en gesprekken passend onderwijs.
- Student en de instelling hebben een beeld van de mate waarin de opleiding passend is (leervraag) en welke hulpmiddelen (plannen) nodig zijn.

Vastgelegd in:

- Plaatsing als aangemelde student in het student informatie systeem.
- Studentendossier met gemaakte afspraken (plannen)

Business Impact Analyse

Toelichting

Als inschrijfmogelijkheden uitvallen; ontstaat er een groot probleem voor de instroom van studenten van studenten. Het is even de vraag welk (deel) proces hierin kritisch is. De registratie zou op tijdelijk handmatig of op papier uitgevoerd kunnen worden.

Categorie	Impact	Termijn	Onderbouwing
1 onderwijs	1-laag	5. termijn nvt	Geen directe gevolgen.
2 student	1-laag	5. termijn nvt	Aanbod wordt hoe dan ook geregeld. Bovendien is er een langere periode tussen inschrijving en onderwijs.
3 financieel	1-laag	5. termijn nvt	Wel redo-werk, maar dat zal binnen de 2,5K zijn.
4 wettelijke aansprakelijkheid	1-laag	5. termijn nvt	Geen directe gevolgen.
5 imago	1-laag	5. termijn nvt	Geen directe gevolgen.
6 concurrentie	1-laag	5. termijn nvt	Geen directe gevolgen.
7 politiek	1-laag	5. termijn nvt	Geen directe gevolgen.

Referentie Componenten	Applicatie	B	I	V	RTO	RPO	Impact	Termijn
Intake systeem	Eduarte (intake)	Midden	Midden	Hoog	2 werkdagen	1 werkdag	1-laag	5. termijn nvt
Kernregistratie systeem studenten (KRS)	Eduarte (KRS)	Midden	Midden	Hoog	1 werkdag	halve dag	1-laag	5. termijn nvt
Toets- en examen afname systeem	Facet	Midden	Midden	Midden	2 werkdagen	1 werkdag	1-laag	5. termijn nvt

Welke genoemde aspecten vind jij interessant? Waarom?

- MORA hoofdproces – focus op onderwijsperspectief voor nu
- 7 categorieën voor impact → welke zijn interessant om op te nemen binnen de MORA?
- Applicatiecomponent → applicatie
 - BIV
 - RTO/ RPO
 - Impact
 - Termijn

Stelling

Stelling: Als de MORA verreikt wordt met een generieke BIA, helpt mij dat om het Risicoplan en BCM-plan in te vullen...

Een generiek ingevulde BIA helpt mij om in gesprek te gaan met de proceseigenaar...

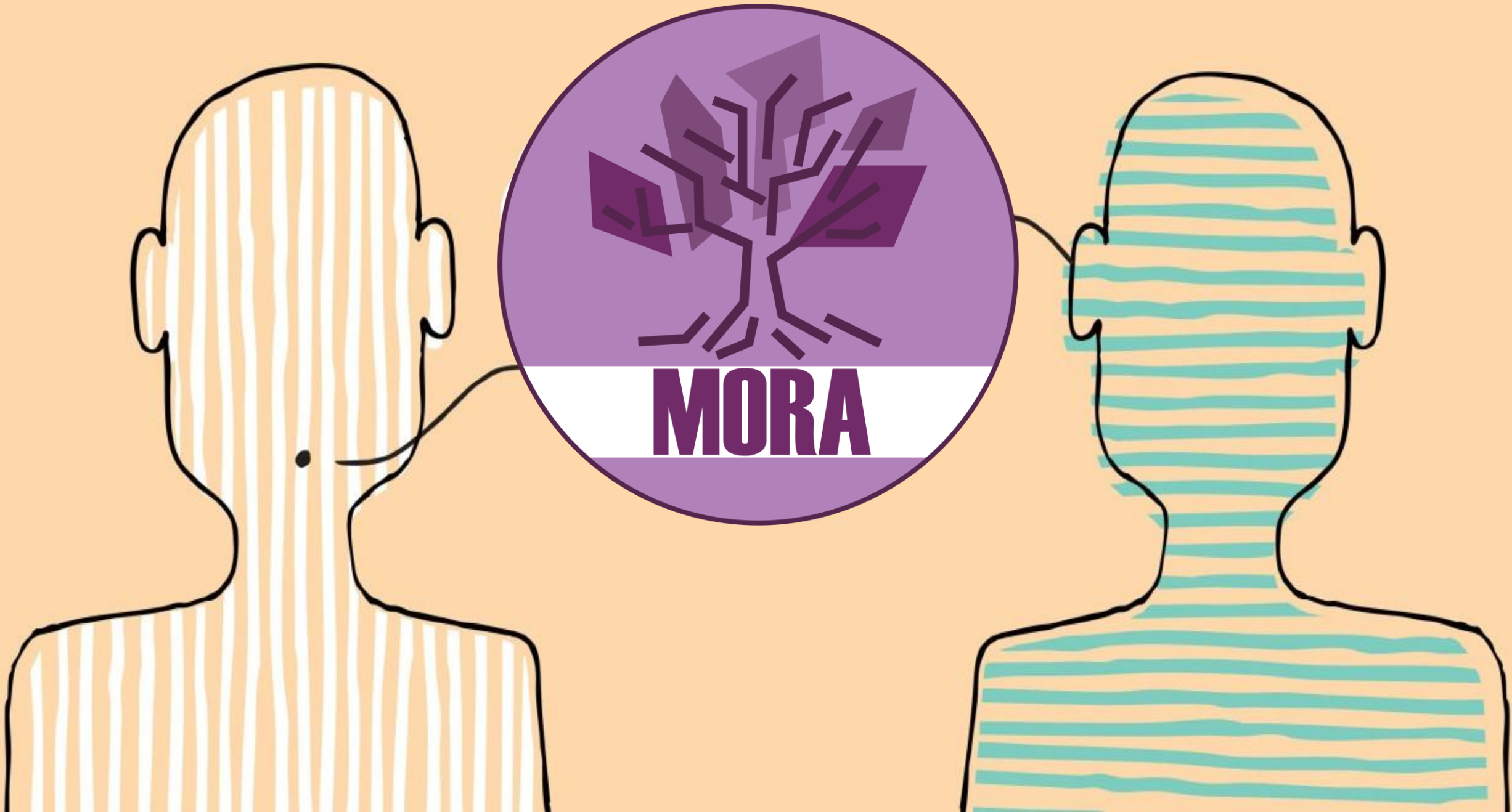
Een generiek ingevulde BIA helpt mij om in gesprek te gaan met de proceseigenaar...

Zonder een relatie met informatieobjecten / data heeft de BIA in de MORA weinig waarde...

Conclusies

1. We willen de MORA verrijken met een generieke BIA ter referentie.
 - Waarbij de link is gelegd tussen impact van processen, informatie en applicaties.
2. We zoeken naar manieren om een BIA gemakkelijker ingevuld te krijgen met jullie input.
3. Een MORA-gebaseerde BIA kan het gesprek binnen jouw instelling vergemakkelijken.

MORA

Dank voor uw aandacht!

Contactgegevens

Henk h.links@mbodigitaal.nl

Shivaye s.jagesar@mbodigitaal.nl